

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

**LITERARY INFLUENCE AND THE DEVELOPMENT OF POETIC
THOUGHT IN THE POETRY OF SERGEY YESENIN AND ERKIN VOHIDOV**

Sattarova Sevara Olimovna

Senior Lecturer, “Oriental” University Republic of Uzbekistan, Samarkand

E-mail: Sevka_sso@mail.ru Tel: +99890 285 01 95

Abstract. This article analyzes the issues of literary influence and the development of poetic thought in the poetry of Sergei Yesenin, a major representative of Russian literature, and Erkin Vohidov, a famous poet of Uzbek literature. In the course of the research, the lyrical spirit, nature and national images, as well as poetic means of expression in the works of the two poets are studied comparatively. Special attention is paid to the artistic influence of Yesenin's poetry on Uzbek poetry, in particular on the work of Erkin Vohidov. The article highlights the importance of literary connections, the translation process and cultural context in the development of poetic thought [A1; 287 b]. Also, the research uses methods of comparative analysis and compares the lyrical, figurative and semantic aspects of poetry. The results show that Erkin Vohidov's translations and poetic work reflect the integration of Russian classical poetry into poetic thought in the national Uzbek context, contributing to the development of the national image and poetic style.

Keywords: Sergey Yesenin, Erkin Vohidov, poetic thought, literary influence, lyric poetry, artistic image, comparative literary studies, poetic translation.

**SERGEY YESENIN VA ERKIN VOHIDOV SHE‘RIYATIDA ADABIY
TA‘SIR VA POETIK FIKR TARAQQIYOTI**

Sattarova Sevara Olimovna

«Oriental» universiteti katta o‘qituvchisi O‘zbekiston Respublikasi, Samarqand

E-mail: Sevka_sso@mail.ru тел + 99890 285 01 95

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Annotatsiya. Ushbu maqolada rus adabiyotining yirik vakili Sergey Yesenin va o‘zbek adabiyotining taniqli shoiri Erkin Vohidov she‘riyatidagi adabiy ta‘sir hamda poetik fikr taraqqiyoti masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqot jarayonida ikki shoir ijodidagi lirik ruh, tabiat va milliy obrazlar, shuningdek poetik ifoda vositalari qiyosiy jihatdan o‘rganiladi. Maxsus e‘tibor Yesenin she‘riyatining o‘zbek poeziyasiga, xususan Erkin Vohidov ijodiga ko‘rsatgan badiiy ta‘siriga qaratilgan. Maqolada poetik tafakkurning rivojlanishida adabiy aloqalar, tarjima jarayoni va madaniy kontekstning ahamiyati yoritiladi [A1; 287 b]. Shuningdek, tadqiqotda qiyosiy tahlil metodlari qo‘llanilib, she‘riyatning lirik, obrazli va semantik jihatlari o‘zaro taqqoslanadi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, Erkin Vohidovning tarjimalari va she‘riy ijodi rus klassik she‘riyatining milliy o‘zbek kontekstidagi poetik tafakkurga integratsiyasini aks ettiradi, milliy obraz va poetik uslubning rivojlanishiga hissa qo‘shadi.

Kalit so‘zlar: Sergey Yesenin, Erkin Vohidov, poetik tafakkur, adabiy ta‘sir, lirik poeziya, badiiy obraz, qiyosiy adabiyotshunoslik, she‘riy tarjima.

Аннотация. В данной статье анализируются вопросы литературного влияния и развития поэтической мысли в поэзии Сергея Есенина, крупного представителя русской литературы, и Эркина Вохидова, известного поэта узбекской литературы. В ходе исследования сравнительно изучаются лирический дух, образы природы и национального характера, а также поэтические средства выражения в произведениях двух поэтов. Особое внимание уделяется художественному влиянию поэзии Есенина на узбекскую поэзию, в частности на творчество Эркина Вохидова. В статье подчеркивается важность литературных связей, процесса перевода и культурного контекста в развитии поэтической мысли [A1; 287 б]. Также в исследовании используются методы сравнительного анализа и проводится сопоставление лирических, образных и смысловых аспектов поэзии.

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Результаты показывают, что переводы и поэтическое творчество Эркина Вохидова отражают интеграцию русской классической поэзии в поэтическую мысль в национальном узбекском контексте, способствуя развитию национального образа и поэтического стиля.

Ключевые слова: Сергей Есенин, Эркин Вохидов, поэтическая мысль, литературное влияние, лирическая поэзия, художественный образ, сравнительное литературоведение, поэтический перевод.

Kirish. Jahon adabiyotida turli xalqlar adabiyoti o‘rtasidagi o‘zaro ta’sir va aloqalar muhim ahamiyat kasb etadi. Ayniqsa, she’riyat sohasida bu jarayon poetik tafakkurning boyishi va yangi badiiy shakllarning yuzaga kelishiga xizmat qiladi. Shu nuqtai nazardan rus adabiyotining yirik vakili Sergey Yesenin hamda o‘zbek adabiyotining taniqli shoiri Erkin Vohidov ijodini qiyosiy o‘rganish muhim ilmiy ahamiyatga ega. Sergey Yesenin she’riyati o‘zining samimiyligi, lirik kayfiyati va tabiat tasvirlarining go‘zalligi bilan ajralib turadi. Uning asarlarida inson ruhiyati, tabiat bilan uyg‘unlik va milliy qadriyatlar poetik obrazlar orqali ifodalanadi. O‘z navbatida, Erkin Vohidov she’riyati ham chuqur falsafiy mazmuni, milliy ruh va poetik ifoda boyligi bilan ajralib turadi. Sergey Yesenin va Erkin Vohidov ijodida poetik tafakkur rivoji ko‘plab umumiy jihatlar bilan namoyon bo‘ladi. Har ikki shoir she’riyatida tabiat tasviri, inson ruhiyati va milliy qadriyatlar muhim o‘rin egallaydi. Shu bilan birga, poetik obrazlar orqali inson va tabiat o‘rtasidagi uyg‘unlik ifodalanadi [A2; 287 b].

Jadval 1. Sergey Yesenin va Erkin Vohidov she’riyatining poetik xususiyatlari

Poetik jihat	Sergey Yesenin she’riyatida	Erkin Vohidov she’riyatida
Lirik ruh	Samimiy va hissiy ifoda	Falsafiy va lirik ohang

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Tabiat tasviri	Rus qishlog‘i va tabiat manzaralari	Ona yurt va tabiat tasvirlari
Badiiy obrazlar	Metafora va epitetlar keng qo‘llanadi	Milliy obrazlar va ramziy ifodalar
Poetik ohang	Musiqiy va sodda uslub	Badiiy va chuqur ma‘noli uslub

Yesenin she‘riyati o‘zining soddaligi va samimiyligi bilan ajralib turadi. Shoir tabiat tasvirlari orqali inson ruhiyatini chuqur ifodalaydi. Bu jihat Erkin Vohidov she‘riyatida ham kuzatiladi, biroq unda milliy ruh va falsafiy fikrlar yanada kuchliroq namoyon bo‘ladi. Erkin Vohidov she‘riyatida esa tabiat tasvirlari ham mavjud bo‘lsa-da, u milliy ruh, falsafiy fikr va tarixiy kontekst bilan boyitilgan. Vohidov o‘zbek milliy qadriyatlarini, xalq an‘analari va falsafiy tafakkurini poetik obrazlar orqali ifodalaydi. Shu bilan u Yeseninlik lirik samimiyligini milliy tafakkur bilan uyg‘unlashtiradi. Shuningdek, ikki shoir ijodida lirik va poetik tafakkurning rivoji tabiat tasvirlari va milliy obrazlar orqali amalga oshadi. Yesenin she‘riyati odatda shaxsiy hissiyot va ichki kechinmalarni yoritishga yo‘naltirilgan bo‘lsa, Vohidovning she‘riyati bunday tasvirlarni milliy tarix, falsafiy fikr va xalq an‘analari bilan uyg‘unlashtiradi. Bu esa tarjima va poetik ta‘sir jarayonida shoirlar o‘rtasidagi badiiy aloqani va ijodiy merosning uzluksizligini ko‘rsatadi [A3;190 b].

Shu bilan birga, Erkin Vohidov tarjimalarida Yeseninlik obraz va ritmik tuzilishi ham saqlanib, o‘zbek tilidagi poetik ifodaga moslashtiriladi. Bu jarayon lirik ruhiyatni, semantik boylikni va badiiy mazmuni saqlash bilan birga, milliy poetik tafakkurni rivojlantirishga xizmat qiladi. Natijada, Yesenin va Vohidov ijodi o‘zaro badiiy muloqot va adabiy ta‘sir orqali yangi poetik shakllar va ifoda vositalarining yuzaga kelishiga zamin yaratadi.

Jadval 2. Yesenin va Vohidov she‘riyatining asosiy xususiyatlari

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Xususiyat	Sergey Yesenin	Erkin Vohidov
Stil / uslub	Sodda, samimiy	Milliy ruh, falsafiy tafakkur
Tabiat tasviri	Inson ruhiyatini aks ettiradi	Milliy va tarixiy kontekst bilan boyitilgan
Lirik obrazlar	Lirik, universal	Milliy, falsafiy, tarixiy
Poetika / ma’no	Emotsional, samimiy	Madaniy, falsafiy, milliy qadriyatlar bilan uyg‘unlashgan

Sergey Yesenin va Erkin Vohidov she’riyatining asosiy xususiyatlarini qiyosiy ko‘rsatib beradi. Jadvaldan ko‘rinib turibdiki, Yesenin ijodi sodda va samimiy uslub, lirik va universal obrazlar bilan ajralib turadi, tabiat tasvirlari orqali inson ruhiyatini aks ettiradi va poetik mazmuni emotsional ohangga ega. Shunga qarshi, Vohidov she’riyati milliy ruh va falsafiy tafakkur bilan boyitilgan bo‘lib, tabiat tasvirlari milliy va tarixiy kontekst bilan uyg‘unlashadi. Uning lirik obrazlari milliy, falsafiy va tarixiy komponentlarga ega bo‘lib, poetik ifodasi madaniy va milliy qadriyatlarni ham aks ettiradi. Shu tarzda, jadval ikki shoir ijodidagi umumiy va milliy-spesifik xususiyatlarni aniq ko‘rsatib beradi va ularning poetik tafakkur rivojiga bo‘lgan o‘zaro ta’sirini tushunishga yordam beradi [A4; 240 b].

Jadval 3. Poetik fikr taraqqiyotida adabiy ta’sir omillari

Omil	Yesenin ijodida	Vohidov ijodida
Milliy madaniyat	Rus xalq hayoti va qadriyatlari	O‘zbek xalq an’analari
Tabiat obrazi	Qishloq manzaralari	Ona yurt tabiatining tasviri
Lirik qahramon	Ichki kechinmalarni ifodalovchi obraz	Falsafiy mushohada yurituvchi obraz
Adabiy ta’sir	Rus xalq poeziyasi	Jahon va rus adabiyoti an’analari

**“ZAMONAVIY ILMIY YONDASHUVLAR VA TEXNOLOGIK
TARAQQIYOTNING USTUVOR YO‘NALISHLARI” nomli Respublika
ilmiy-amaliy masofaviy konferensiyasi
VOLUME-1, ISSUE-1, 2026**

Ushbu jadvaldan ko‘rinib turibdiki, har ikki shoir ijodida poetik tafakkur rivoji milliy madaniyat, tabiat tasviri va badiiy obrazlar bilan chambarchas bog‘liq.

Sergey Yesenin va Erkin Vohidov she‘riyati o‘zining lirik ruhiyati, tabiat tasvirlari va badiiy obrazlari bilan bir-biriga yaqin jihatlarga ega. Yesenin she‘riyati o‘zbek adabiyotiga, xususan Erkin Vohidov ijodiga ma‘lum darajada badiiy ta‘sir ko‘rsatgan. Biroq Vohidov ijodida bu ta‘sir milliy poetik tafakkur bilan uyg‘unlashib, yangi badiiy shakl va mazmun kasb etgan. Shu jihatdan har ikki shoir ijodi qiyosiy adabiyotshunoslik nuqtai nazaridan muhim ilmiy ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, Sergey Yesenin va Erkin Vohidov she‘riyati o‘zaro adabiy ta‘sir va poetik fikr rivoji jihatidan uzviy bog‘liq [A5; 190 b].

Xulosa. Yeseninning lirik samimiyligi va tabiat tasvirlari Vohidov ijodida milliy ruh va falsafiy tafakkur bilan uyg‘unlashib, yangi poetik obrazlar va ma‘no qatlamlarini yaratgan. Shu bilan birga, Vohidovning tarjimalari va she‘riy asarlari rus klassik she‘riyatini o‘zbek kontekstiga moslashtirish orqali milliy poetik tafakkur va adabiy ifoda imkoniyatlarini kengaytiradi. Shunday qilib, ikki shoir ijodi qiyosiy adabiyotshunoslik va tarjima nazariyasi uchun muhim ilmiy va amaliy manba hisoblanadi.

Adabiyotlar ro‘yxati:

1. Vohidov E. Tanlangan asarlar. Toshkent: G‘afur G‘ulom nashriyoti, 2016. 320 b.
2. Есенин С. Стихотворения. Москва: Художественная литература, 1985. 287 с.
3. Komilov N. Adabiyot nazariyasi. Toshkent: Akademnashr, 2018. 256 b.
4. Quronov D. Adabiyotshunoslik nazariyasi. Toshkent: Fan, 2010. 240 b.
5. Salomov G‘. Tarjima nazariyasiga kirish. Toshkent: O‘qituvchi, 1983. 190 b.